

Kwalifikowalność wydatków w ramach EFRR i EFS, ze szczególnym uwzględnieniem RPO WP 2014 - 2020

Trener prowadzący:
Rafał Reszka

Gdańsk, 24 marca 2016 r.

Podstawy prawne:

- Ustawa z dnia 11.07.2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2014-2020.
- Krajowe wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020.
- Wytyczne Programowe – Załącznik nr 4 do Zasad wdrażania RPO WP 2014-2020.
- Rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 1303/2013 (ogólne).
- Rozporządzenie PE i Rady (UE) nr 1301/2013 (EFRR).
- Rozporządzenie PE i Rady (UE) nr 1304/2013 (EFS).

Cel wytycznych

Zasady kwalifikowalności odnoszą się do wydatków ponoszonych przez beneficjenta oraz partnerów projektu w ramach realizacji projektu współfinansowanego z EFRR oraz EFS w ramach RPO WP.

Wytyczne mają zastosowanie do wydatków ponoszonych przez beneficjenta oraz partnerów projektu, zarówno w ramach współfinansowania krajowego (w tym wkładu własnego), jak i ze środków unijnych w ramach realizacji projektu współfinansowanego z funduszy strukturalnych.

Ocena kwalifikowalności wydatku

Do oceny kwalifikowalności poniesionych wydatków stosuje się wersję Wytycznych obowiązującą **w dniu poniesienia wydatku.**

Do oceny prawidłowości wszystkich umów zawartych w ramach realizacji projektu w wyniku przeprowadzonych postępowań, stosuje się wersję *Wytycznych* obowiązującą **w dniu wszczęcia postępowania**, które zakończyło się podpisaniem danej umowy.

Horyzont czasowy

W ramach projektu dofinansowanego z RPO WP kwalifikowalne są wydatki poniesione w okresie kwalifikowalności wskazanym w umowie o dofinansowanie, jednakże nie wcześniej niż **1 stycznia 2014 r.** oraz nie później niż **30 czerwca 2023 r.** (w przypadku pomocy publicznej okres ten wynikać będzie z właściwego programu pomocowego).

Zgodnie z art. 65 ust. 6 rozporządzenia ogólnego, za kwalifikowalne nie będą uznawane wydatki dotyczące **projektów fizycznie zakończonych** (w przypadku których nastąpił odbiór ostatnich robót budowlanych) lub **w pełni zrealizowanych** (w przypadku których nastąpił odbiór ostatnich dostaw i usług) przed dniem złożenia do IZ RPO WP/IP wniosku o dofinansowanie, niezależnie od tego, czy wszystkie płatności zostały przez beneficjenta dokonane.

Warunki kwalifikowalności wydatku

- został faktycznie poniesiony,
- jest zgodny z przepisami prawa,
- jest zgodny z RPO WP i SzOOP,
- został uwzględniony w budżecie projektu,
- został poniesiony zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie,
- jest niezbędny do realizacji celów projektu
- został poniesiony w związku z realizowanym projektem,
- został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny
- został należycie udokumentowany,
- został wskazany we wniosku o płatność,
- dotyczy towarów dostarczonych lub usług wykonanych lub robót zrealizowanych,
- jest zgodny z innymi warunkami uznania wydatku za kwalifikowalny.

Wydatki niekwalifikowalne

- prowizje pobierane w ramach operacji wymiany walut,
- odsetki od zadłużenia,
- koszty pożyczki lub kredytu, zaciągniętego na prefinansowanie dotacji,
- kary i grzywny,
- świadczenia realizowane ze środków ZFŚS,
- rozliczenie notą obciążeniową zakupu rzeczy będącej własnością beneficjenta lub prawa przysługującego beneficjentowi (wyjątek – wkład niepieniężny),
- wpłaty na PFRON,
- wydatki na funkcjonowanie komisji rozjemczych, wydatki związane ze sprawami sądowymi,
- wydatek poniesiony na zakup używanego środka trwałego, który był w ciągu 7 lat wstecz (nieruchomości 10 lat) współfinansowany ze środków unijnych lub dotacji krajowych,

Wydatki niekwalifikowalne

- podatek VAT, który może zostać odzyskany na podstawie przepisów krajowych,
- wydatek poniesiony na zakup nieruchomości **przekraczający** 10% wartości całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu w projektach współfinansowanych w ramach EFRR, w przypadku terenów opuszczonych oraz przemysłowych, na których znajdują się budynki, limit ten wynosi 15%,
- zakup lokali mieszkalnych,
- inne niż część kapitałowa raty leasingowej wydatki związane z umową leasingu,
- transakcje dokonane w gotówce, których wartość przekracza równowartość 15 000 EUR - bez względu na liczbę wynikających z danej transakcji płatności,

Wydatki niekwalifikowalne

- wydatki związane z czynnością techniczną polegającą na wypełnieniu formularza wniosku o dofinansowanie projektu w przypadku wszystkich projektów, wniosku o potwierdzenie wkładu finansowego w przypadku dużych projektów,
- premia dla współautora wniosku o dofinansowanie opracowującego np. studium wykonalności, naliczana jako procent wnioskowanej /uzyskanej kwoty dofinansowanie i wypłacana przez beneficjenta (ang. success fee),
- w przypadku projektów współfinansowanych z EFS – wydatki związane z zakupem nieruchomości oraz infrastruktury oraz z dostosowaniem lub adaptacją budynków i pomieszczeń, za wyjątkiem wydatków ponoszonych zgodnie z zasadą elastyczności.

Zasada faktycznego poniesienia wydatku

Do współfinansowania kwalifikuje się wydatek, który został **faktycznie poniesiony** przez beneficjenta.

Pod pojęciem wydatku faktycznie poniesionego należy rozumieć wydatek poniesiony w znaczeniu **kasowym**, tj. jako rozchód środków pieniężnych z kasy lub rachunku bankowego beneficjenta.

Zasada faktycznego poniesienia wydatku

Wyjątki :

- wkład niepieniężny,
- wkład w postaci dodatków lub wynagrodzeń wypłacanych przez stronę trzecią na rzecz uczestników danego projektu w ramach projektów współfinansowanych z EFS,
- koszty amortyzacji,
- rozliczenia dokonywane na podstawie wewnętrznej noty obciążeniowej,
- potrącenia, o których mowa w art. 498 Kodeksu Cywilnego,
- udzielanie promesy premii technologicznej w rozumieniu ustawy o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej,
- złożenie do depozytu sądowego przez beneficjenta w związku z realizacją projektu.

Metody uproszczone

- Dopuszcza się uproszczone metody rozliczania wydatków.
- Informacja w zakresie możliwości lub obowiązku stosowania uproszczonych metod rozliczania wydatków wynika z SzOOP i treści *Wytocznych*.
- Wydatki rozliczane za pomocą różnych uproszczonych metod można łączyć na poziomie projektu wyłącznie w przypadku, gdy każda z nich dotyczy innej kategorii kosztów.

Metody uproszczone

- Wydatki rozliczane za pomocą różnych uproszczonych metod można łączyć na poziomie projektu z wydatkami, które zostały faktycznie poniesione wyłącznie w przypadku, gdy wydatki dotyczą innej kategorii kosztów.
- Od momentu zawarcia umowy o dofinansowanie nie ma możliwości zmiany sposobu rozliczania wydatków uproszczoną metodą na rozliczanie na podstawie faktycznie poniesionych wydatków i odwrotnie. Ponadto nie jest możliwa zmiana metody rozliczania z jednej uproszczonej metody na inną.

Podwójne finansowanie

Niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatków.

Podwójne finansowanie oznacza w szczególności:

- poświadczenie, zrefundowanie lub rozliczenie tego samego wydatku w ramach różnych projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności lub/oraz krajowych środków publicznych,
- otrzymanie na wydatki kwalifikowalne danego projektu lub części projektu bezzwrotnej pomocy finansowej z kilku źródeł (krajowych, unijnych lub innych) w wysokości łącznie wyższej niż 100% wydatków kwalifikowanych projektu lub części projektu,

Podwójne finansowanie

- poświadczenie, zrefundowanie lub rozliczenie kosztów podatku VAT ze środków EFRR/EFS lub FS, a następnie odzyskanie tego podatku ze środków budżetu państwa na podstawie ustawy o VAT,
- zakupienie środka trwałego z udziałem środków unijnych lub/oraz środków dotacji z krajowych środków publicznych, a następnie rozliczenie kosztów amortyzacji tego środka trwałego w ramach tego samego projektu lub innych współfinansowanych ze środków UE,
- zrefundowanie wydatku poniesionego przez leasingodawcę na zakup przedmiotu leasingu w ramach leasingu finansowego, a następnie zrefundowanie rat opłacanych przez beneficjenta w związku z leasingiem tego przedmiotu,

Podwójne finansowanie

- sytuacja, w której środki na prefinansowanie wkładu unijnego zostały pozyskane w formie kredytu lub pożyczki, które następnie zostały umorzone,
- sytuacja, w której beneficjent jako wkład własny wnosi do projektu wkład niepieniężny, który w ciągu 7 poprzednich lat (10 lat dla nieruchomości) był współfinansowany ze środków unijnych lub/oraz dotacji z krajowych środków publicznych,
- zakup używanego środka trwałego, który w ciągu 7 poprzednich lat (10 lat dla nieruchomości) był współfinansowany ze środków UE lub/oraz dotacji z krajowych środków publicznych,
- rozliczenie tego samego wydatku w kosztach pośrednich oraz kosztach bezpośrednich projektu.

Cross-financing

- EFRR może finansować w sposób komplementarny działania objęte zakresem z EFS, a EFS działania objęte zakresem pomocy z EFRR, co rozumiane jest jako cross-financing.
- Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, których poniesienie wynika z potrzeby realizacji danego projektu i stanowi logiczne uzupełnienie działań w ramach RPO WP,

Cross-financing

- Zasada elastyczności może występować jedynie w działaniach i poddziałaniach określonych w SzOOP, w zakresie i limitach wskazanych w opisie poszczególnych działań i poddziałań.
- W przypadku wydatków ponoszonych w ramach zasady elastyczności, stosuje się zasady kwalifikowalności dla komplementarnego funduszu.

Dochód

- Dochody wygenerowane podczas realizacji projektu, które nie zostały wzięte pod uwagę w czasie jego zatwierdzenia, wykazuje się nie później niż do momentu złożenia wniosku o płatność końcową. Dochody te pomniejszają wydatki kwalifikowalne projektu,
- W przypadku gdy nie wszystkie koszty w ramach projektu są kwalifikowalne, dochód zostaje przyporządkowany proporcjonalnie (z zastrzeżeniem sytuacji, gdy możliwe jest bezpośrednie przyporządkowanie) do kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych wydatków projektu.

Dochód

- W przypadku gdy dochód związany z projektem został osiągnięty przy współudziale kosztów ponoszonych poza projektem i możliwe jest określenie udziału kosztów realizacji projektu w osiągnięciu tego dochodu, należy pomniejszyć wydatki kwalifikowalne jedynie o ten udział.
- Za dochód nie uznaje się **wadium** wpłacanego przez podmiot ubiegający się o realizację zamówienia publicznego na podstawie ustawy PZP zatrzymanego w przypadku wycofania oferty, **kar umownych** (w tym kar za odstąpienie od umowy i kar za opóźnienie), **zatrzymanych kaucji zwrotnych** oraz **ulg** z tytułu terminowego odprowadzania składek do ZUS.

Wkład niepieniężny

Warunki kwalifikowalności wkładu niepieniężnego:

- wkład niepieniężny polega na wniesieniu (wykorzystaniu na rzecz projektu) nieruchomości, urządzeń, materiałów (surowców), wartości niematerialnych i prawnych, ekspertyz lub nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- wartość wkładu niepieniężnego została należycie potwierdzona dokumentami o wartości dowodowej równoważnej fakturom,
- wartość przypisana wkładowi niepieniężnemu nie przekracza stawek rynkowych,
- wartość i dostarczenie wkładu niepieniężnego są poddane niezależnej ocenie i weryfikacji,

Wkład niepieniężny

Warunki kwalifikowalności wkładu niepieniężnego:

- w przypadku wykorzystania nieruchomości na rzecz projektu, jej wartość nie przekracza wartości rynkowej, ponadto wartość nieruchomości jest potwierdzona operatem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę zgodnie z przepisami ustawy o gospodarce nieruchomościami,

Wkład niepieniężny

Nieodpłatna praca wykonywanej przez wolontariuszy:

- wolontariusz musi być świadomy charakteru swojego udziału w realizacji projektu (tzn. świadomy nieodpłatnego udziału),
- należy zdefiniować rodzaj wykonywanej przez wolontariusza nieodpłatnej pracy (określić jego stanowisko w projekcie),
- w ramach wolontariatu nie może być wykonywana nieodpłatna praca dotycząca zadań, które są realizowane przez personel projektu dofinansowany w ramach projektu,

Wkład niepieniężny

Nieodpłatna praca wykonywana przez wolontariuszy:

- wartość wkładu niepieniężnego w przypadku nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariusza określa się z uwzględnieniem ilości czasu poświęconego na jej wykonanie oraz średniej wysokości wynagrodzenia (wg stawki godzinowej lub dziennej) za dany rodzaj pracy obowiązującej u danego pracodawcy lub płacy minimalnej określonej na podstawie obowiązujących przepisów, w zależności od zapisów wniosku o dofinansowanie projektu,
- wycena nieodpłatnej dobrowolnej pracy może uwzględniać wszystkie koszty, które zostałyby poniesione w przypadku jej odpłatnego wykonywania przez podmiot działający na zasadach rynkowych,

Podatek od towarów i usług (VAT)

Podatki i inne opłaty, w szczególności podatek od towarów i usług (VAT) mogą być uznane za wydatki kwalifikowalne tylko wtedy, gdy beneficjent nie ma prawnej możliwości ich odzyskania.

Podatek VAT w stosunku do wydatków, dla których beneficjent odlicza ten podatek częściowo wg proporcji ustalonej zgodnie z art. 90 ust 1 ustawy o VAT, jest kwalifikowalny.

Koszty pośrednie

Koszty pośrednie to koszty niezbędne do realizacji projektu, ale nie dotyczące bezpośrednio głównego przedmiotu projektu.

Katalog kosztów pośrednich definiuje IZ RPO WP, w części *Wytycznych* odnoszących się do wydatków kwalifikowalnych w poszczególnych Działaniach (w przypadku projektów współfinansowanych z EFS, kosztami pośrednimi są koszty, o których mowa w Podrozdziale 8.4),

Koszty pośrednie mogą być rozliczane wg:

- stawki ryczałtowej,
- na podstawie rzeczywiście poniesionych kosztów.

Szczegółowe zasady kwalifikowalności dla Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Dokumentacja i prace niezbędne do przygotowania projektu

Wydatki na zakup usług dotyczących opracowania dokumentacji związanej z przygotowaniem projektu mogą zostać uznane za kwalifikowalne, jeśli dokumentacja taka jest wymagana przez prawo krajowe bądź wspólnotowe albo przez IZ RPO WP/ IP m.in. wydatki na opracowanie:

- studium wykonalności,
- biznes planu lub analizy finansowej,
- uzyskania mapy do celów prawnych, opracowania mapy do celów projektowych,
- dokumentacji geologiczno-inżynierskiej (badania gruntowo-wodne),

Dokumentacja i prace niezbędne do przygotowania projektu

- raportu oddziaływania na środowisko związanego z uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz dla inwestycji mogących oddziaływać na obszary Natura 2000,
- dokumentacji technicznej (m. in. koncepcja budowlana, projekt budowlany, projekt architektoniczny i wykonawczy, specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych, prace geodezyjne, program funkcjonalno-użytkowy) oraz weryfikacja tej dokumentacji (kolaudacja),

Dokumentacja i prace niezbędne do przygotowania projektu

- badań i studiów konserwatorskich, archeologicznych, przyrodniczych,
- dokumentacji przetargowej, publikacji ogłoszeń przetargowych, przeprowadzenia postępowania,
- innych dokumentów dołączonych do wniosku o dofinansowanie (np. audyt energetyczny, program rewitalizacji), o ile są wymagane przez IZ RPO WP/IP,
- wydatki związane z konkursami architektonicznymi, architektoniczno-urbanistycznymi i urbanistycznymi.

Dokumentacja i prace niezbędne do przygotowania projektu

W przypadku aktualizowania powyższych dokumentów, aktualizacja wykonywana na potrzeby realizacji projektu albo pierwotna dokumentacja może być przedstawiona do refundacji jako wydatek kwalifikowalny. Co do zasady **nie dopuszcza się refundacji wydatków zarówno na pierwotną dokumentację, jak i na jej aktualizację**. Nie jest dopuszczalna refundacja wydatków poniesionych na aktualizację dokumentacji wynikającej z błędów i uchybień beneficjenta oraz w przypadku upływu terminu ważności dokumentacji.

Zakup nieruchomości

Łączna kwota wydatków kwalifikowalnych związanych bezpośrednio z nabyciem nieruchomości nie może przekraczać **10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych**, projektu, przy czym w przypadku terenów przemysłowych oraz terenów opuszczonych limit ten wynosi 15%. Podniesienie wysokości przedmiotowego limitu może mieć miejsce w przypadku projektów związanych z ochroną środowiska naturalnego - decyzja w przedmiotowej kwestii należy do IZ RPO WP/IP i podejmowana jest nie później niż na etapie oceny wniosku o dofinansowanie.

Zakup nieruchomości

Zakup nieruchomości kwalifikuje się do współfinansowania, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- cena zakupu nie przekracza wartości rynkowej nieruchomości, a jej wartość potwierdzona jest operatem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę w rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami wraz z rozporządzeniami do tej ustawy; wartość nieruchomości powinna być określona na dzień jej zakupu zgodnie z art. 156 ust. 3 tej ustawy,
- nieruchomość jest niezbędna do realizacji projektu,
- zakup nieruchomości został przewidziany we wniosku o dofinansowanie i uwzględniony w umowie o dofinansowanie.

Kary umowne

Wszelkie płatności otrzymane przez beneficjenta z tytułu kar umownych na skutek naruszenia umowy zawartej między beneficjentem a stronami trzecimi, lub które miały miejsce w wyniku wycofania przez stronę trzecią oferty wybranej w ramach przepisów o zamówieniach publicznych (wadium) nie są uznawane za dochód i nie są odejmowane od wydatków kwalifikowalnych w projekcie.

Kary umowne

UWAGA!

Aby karę umowną można było uznać za wydatek kwalifikowalny, musi być nie tylko poniesiona, **ale też zapłacona**. Oznacza to, że jeżeli rozliczenie kary umownej odbywa się przez potrącenie lub zmniejszenie kwoty płatności wydatki kwalifikowalne będą pomniejszone o wysokość kary, gdyż nie będzie miała miejsca płatność na kwotę objętą karą umowną.

Zarządzanie projektem

- Koszty związane m.in. z obsługą księgową, pracą kierownika i koordynatora w projekcie nie są traktowane jako koszty personelu w projekcie, a jedynie jako koszty pośrednie i jako takie winny być rozliczane.
- W przypadku gdy beneficjent powierza zarządzanie projektem podmiotowi zewnętrznemu, za pośrednictwem prawa zamówień, nie może rozliczać w projekcie w sposób ryczałtowy kosztów pośrednich.

Zarządzanie projektem

Koszty wybranych usług nie mogą przekroczyć następujących wskaźników procentowych:

- nadzór inwestorski:
  - 2,2% kosztów robót budowlanych i montażowych bez kontroli rozliczeń budowy,
  - 2,8% kosztów robót budowlanych i montażowych z kontrolą rozliczenia budowy,
- nadzór autorski – 15% kosztów dokumentacji projektowej,
- inżynier kontraktu (wg wymagań FIDIC), inwestor zastępczy – 7 % kosztów robót budowlano-montażowych.

Personel bezpośredni

Kwota miesięcznego wynagrodzenia pracownika zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy nie może przekroczyć wysokości 5-cio krotności płacy minimalnej określonej na podstawie obowiązującego w danym roku.

W przypadku pracy na część etatu kwalifikowana jest część wynagrodzenia wyliczana jest proporcjonalnie w stosunku do kwoty płacy minimalnej. Na przykład w przypadku pracy na pół etatu kwalifikowana jest połowa z 5-cio krotności płacy minimalnej.

Beneficjent może wypłacać swojemu pracownikowi wyższą kwotę wynagrodzenia, natomiast w projekcie może być ona rozliczana jedynie do wysokości limitów określonych w niniejszym podrozdziale.

Koszty pośrednie

- Beneficjenci mogą rozliczać koszty pośrednie metodą stawki ryczałtowej, w wysokości do 15% kosztów personelu bezpośredniego.
- W takiej sytuacji koszty zatrudnienia do projektu księgowej, kierownika projektu, koordynatora projektu stanowią koszty pośrednie i wliczane są do powyższego limitu.
- Koszty personelu pośredniego mogą być rozliczane również na bazie rzeczywiście poniesionych wydatków. Limit na takie wydatki w projekcie wynosi 7%, jednak nie więcej niż 500.000 złotych. Dla projektów o wartości wydatków kwalifikowalnych powyżej 100 mln zł limit może ulec zwiększeniu za zgodą IZ.

Wydatki na promocję projektu

- Za kwalifikowalne uznaje się wydatki na działania służące **informacji o projekcie**.
- Za kwalifikowalne można uznać jedynie koszty informacji i promocji **integralnie związane** z realizacją projektu, co oznacza, że powinny być ściśle związane z przedmiotem projektu oraz powinny przekazywać informacje na temat celów, jakie zostaną osiągnięte poprzez realizację tego projektu. Materiały informacyjne i promocyjne wykonane w ramach realizacji projektu powinny nieść za sobą przede wszystkim **wartość komunikacyjną** a nie upominkową.
- Za kwalifikowalne mogą być uznane jedynie koszty informacji i promocji, które wynoszą **nie więcej niż 3%** całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu oraz nie więcej niż **50.000 złotych**.

Dziękuję za uwagę

Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich

ul. Augustyńskiego 2, 80-819 Gdańsk
tel. 58 326 81 47, 58 326 81 48, 58 326 81 52
e-mail: punktinformacyjny@pomorskie.eu

www.pomorskiewunii.pl